

Correctievoorschrift HAVO

2012

tijdvak 2

management & organisatie

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examiner. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examiner past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examiner ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.
- 3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 60 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen scorepunten afgetrokken.

Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één scorepunt afgetrokken tot een maximum van twee scorepunten per opgave.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1

1 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- lifo
- fifo

2 maximumscore 3

- afzet $\frac{450.000}{300} =$ 1.500 producten 1
- mutatie voorraad $\frac{54.900 - 52.500}{300} =$ + 8 producten 1
- verwachte aantal inkopen 1.508 producten 1

3 maximumscore 2

$$\frac{58.500}{450.000} \times 100\% = 13\%$$

4 maximumscore 2

- budget $1.480 \times 300 \times 0,13 =$ 57.720 1
- werkelijk resultaat 60.000 € 2.280 nadelig 1

Opgave 2

5 maximumscore 1

lagere verzekeringspremie

6 maximumscore 3

De uitkering bedraagt $0,75 \times 30.000 \times 1,02^8 \times \frac{1}{12} = € 2.196,86$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 maximumscore 2

Privé-opnames. Wanneer Peters een uitkering ontvangt, zal hij geringere privé-opnames hoeven doen (de extra medewerker blijft in dienst en er is dus geen sprake van minder loonbetaling).

Opmerking

0 of 2 scorepunten toekennen.

8 maximumscore 3

getallen in euro's	week 44	week 45	week 46	week 47	week 48
saldo liquide middelen begin	8.000	- 7.180	- 3.830	- 330	3.170
ontvangsten					
verkoop	7.400	7.400	7.400	7.400	7.400
uitgaven					
inkoop ingrediënten	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
hypotheekuitgaven	3.000				3.000
energie	1.680				1.680
transport	200	200	200	200	200
kantoor		150			
loon	14.000				14.000
overig (inclusief verzekeringspremies)	500	500	500	500	500
privé-opnames	<u>700</u>	<u>700</u>	<u>700</u>	<u>700</u>	<u>700</u>
totale uitgaven	22.580	4.050	3.900	3.900	22.580
verandering liquide middelen	-15.180	3.350	3.500	3.500	-15.180
saldo liquide middelen eind	- 7.180	- 3.830	- 330	3.170	- 12.010

Conclusie:

Peters komt eind week 48 in liquiditeitsproblemen, omdat het saldo eind week 48 uitkomt op 12.010 negatief en daarmee het rekening-courantkrediet van 10.500 overschrijdt, waardoor Peters niet in staat zal zijn om zijn kortlopende schulden te betalen.

- 12.010 2
- conclusie 1

9 maximumscore 3

In week 48 is de betaling $0,006 \times (500.000 - 192.806) = 1.843,16$.

De besparing is daarmee $3.000 - 1.843,16 = \text{€ } 1.156,84$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 maximumscore 2

De stijging van de uitgaven aan ingrediënten in week 46 en dus ook in week 48 bedraagt $0,04 \times 2.500 = 100$

kosten van ingrediënten per taart = $\frac{100}{40} = € 2,50$

11 maximumscore 4

taartenplan	week 46	week 47	week 48
ontvangsten			
contant	140	280	280
op rekening	<u>0</u>	<u>0</u>	360
totaal	140	280	640
uitgaven			
extra inkoop ingrediënten	100	100	100
bezorging	<u>30</u>	<u>30</u>	30
totaal	130	130	130
verandering liquide middelen	10	150	510
verandering liquide middelen, cumulatief	10	160	670

berekeningen:

- contant $20 \times 14 =$ 280
- op rekening van week 46 aan bedrijven $30 \times 12 =$ 360
- inkoop ingrediënten $40 \times 2,50$ 100
- bezorging 30

- 280 1
- 360 1
- $100 + 30$ 1
- 670 1

12 maximumscore 3

- Zonder hypotheek- en taartenplan is er eind week 48 een tekort aan liquide middelen $12.010 - 10.500 = 1.510$ 1
- Taartenplan levert op 670,00
Hypotheekplan levert op 1.156,84
1.826,84 1
- Het doel wordt bereikt 1

Opgave 3

13 maximumscore 3

Activazijde van de balans van Accell

Vaste activa	
	Materiële vaste activa
	Gebouwen en terreinen
	Machines
	Immateriële vaste activa
	Goodwill
	Licenties
	Financiële vaste activa
	Deelnemingen
Vlottende activa	
	Voorraden
	Debiteuren
	Vordering op de belastingdienst

Opmerking

Bij elke onjuiste regel 1 scorepunt in mindering brengen.

Als de volgorde binnen een subgroep anders is, geen scorepunt in mindering brengen.

14 maximumscore 2

$38.200 + 5.947 - 1.967 = € 42.180$ (x 1.000), (indien uitgegaan is van boekwaarde op basis van historische aanschafwaarde).

of:

$38.200 + 5.947 + 930 - 1.967 = € 43.110$ (x 1.000), (indien uitgegaan is van boekwaarde op basis van actuele waarde).

15 maximumscore 2

b. Investerings leiden tot afname van liquide middelen (bij betaling aan de leverancier).

Opmerking

0 of 2 scorepunten toekennen.

Opgave 4

16 maximumscore 2

totaal dekkingsbijdrage – totaal constante kosten = $6.500 - 5.000 = € 1.500$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 **maximumscore 1**

$$\frac{1.500}{4} = 375 \text{ pizza's}$$

18 **maximumscore 2**

De bezorgers worden per uur betaald, ongeacht het aantal bezorgde pizza's.

Opmerking

0 of 2 scorepunten toekennen.

19 **maximumscore 3**

- aantal bezorgde pizza's = $\frac{1.650}{7,50} = 220$ 1
- toename kosten = $220 \times 4 + 400 = 1.280$ 1
- winst = $1.650 + \frac{220}{2} \times 1,50 - 1.280 = \text{€ } 535$ 1

Opgave 5

20 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat door de publicatie het belang van stakeholders gediend wordt.

21 **maximumscore 1**

De intrinsieke waarde is gelijk aan het eigen vermogen = € 2.241 miljoen.

22 **maximumscore 2**

$$\text{aantal aandelen} = \frac{180.000.000}{0,48} = 375 \text{ miljoen}$$

$$375 \text{ mln} \times 21,50 = \text{€ } 8.062,5 \text{ miljoen}$$

23 **maximumscore 1**

Bij een overnamegerucht stijgt de vraag naar de aandelen van SAVO. Hierdoor stijgt de beurskoers en (bij gelijkblijvend aantal geplaatste aandelen) ook de beurswaarde van SAVO.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 2

winstverdeling 2010 en 2009 van SAVO in miljoenen euro's

	2010	2009
Winst voor belasting	468	779
Vennootschapsbelasting (25%)	117	195
Winst na belasting	351	584
Dividend	255	263
Reservering	96	321

- vennootschapsbelasting
- reservering

1
1

Opmerking

dividend: 0,68 x 375 = 255

25 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste reden zijn:

- om in mindere tijden de politiek van een ruim dividendbeleid, zoals toegepast in de goede jaren, te kunnen continueren
- SAVO heeft weinig groei- en investeringsmogelijkheden. Winsten worden veelal gereserveerd om daarmee investeringen te kunnen doen.

per juiste reden

1

26 maximumscore 2

$$\frac{255}{180} \times 100\% = 141,7\%$$

Opmerking

0 of 2 scorepunten toekennen.

27 maximumscore 1

$$\frac{0,68}{13,76} \times 100\% = 4,9\%$$

Opgave 6

28 maximumscore 2

$$100.000 \times 1,04^7 = \text{€ } 131.593,18$$

29 maximumscore 2

$$\frac{35.000}{(1,04)^6} = \text{€ } 27.661,01$$

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF.
Zend de gegevens uiterlijk op 22 juni naar Cito.